

Rakkaus ja suvaitsevaisuus

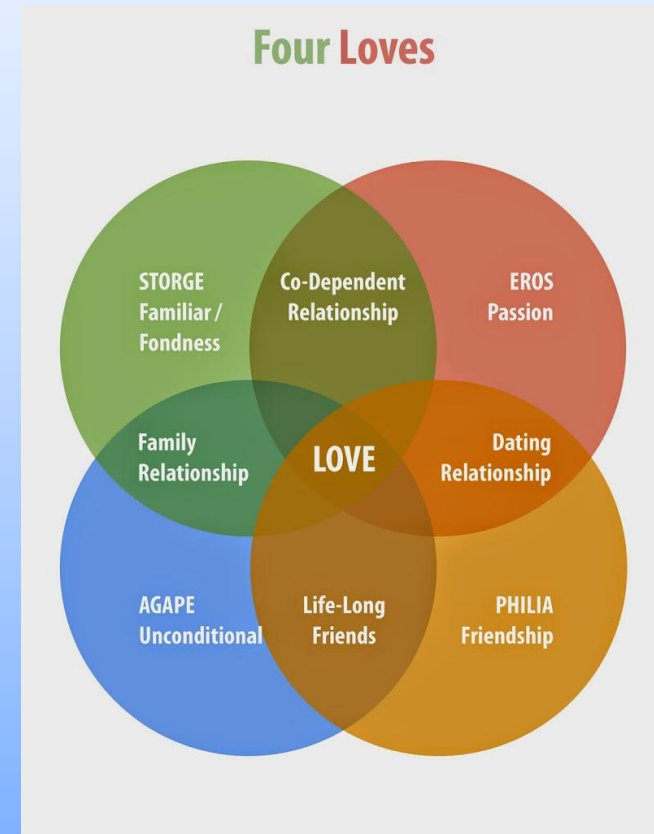
Pentti Tuominen
27.9.2015

- Rakkaus**
- Suvaitsevaisuus**
- Gnostilainen etiikka**
- Hyvän ja pahan problematiikka**
- Elämän tarkoituksen mysteeri**

Rakkaus

Rakkauden nelijako (Platon):

- **Storge** (perhesiteet)
- **Eros** (eroottinen rakkaus)
- **Filia** (veljellinen rakkaus)
- **Agape** (epäitsekäs rakkaus)

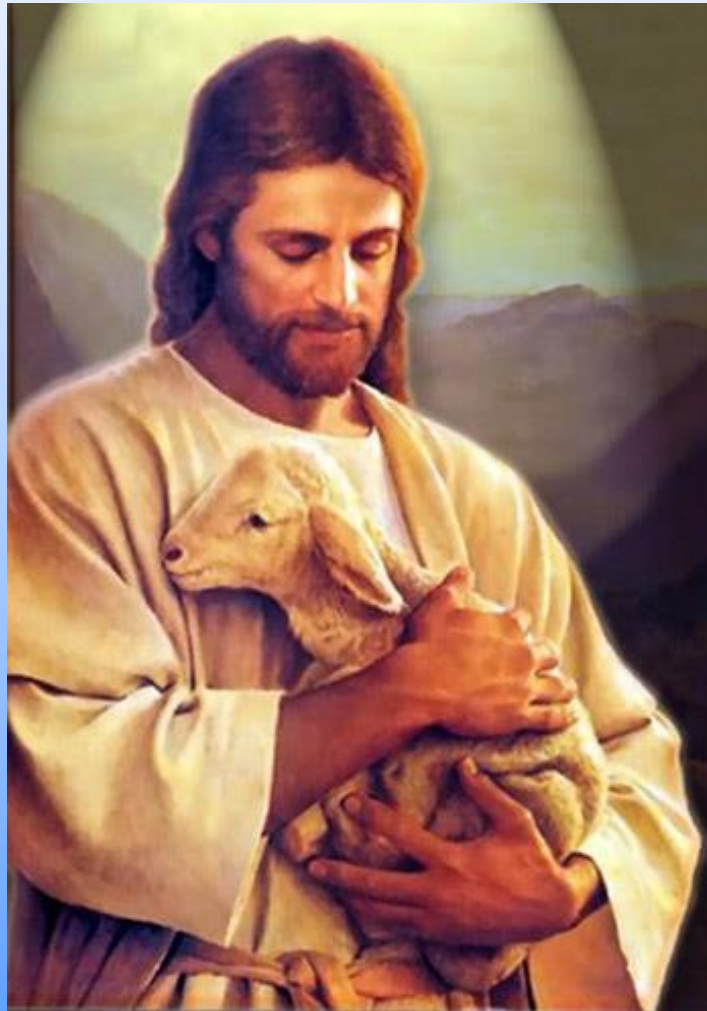

Rakkaus

Miksi veljellinen rakkaus on niin vaikeaa?

**Voiko ihminen osoittaa epäitsekästä
rakkautta?**

Rakkaus kristinuskossa

Rakkaus kristinuskossa

- **Jeesus: Rakkauden kaksoiskäsky**
  - *"Rakasta Herraa, Jumalaasi, koko sydämestäsi, koko sielustasi ja mielestäsi. ... Rakasta lähimmäistäsi niin kuin itseäsi. Näiden kahden käskyn varassa ovat laki ja profeetat."*
- **Paavali: Korinttolaiskirje**
  - *"Vaikka minä puhuisin ihmisten ja enkelien kielillä ..."*
  - *"Rakkaus on kärsivällinen, rakkaus on lempeä ..."*
  - *"Niin pysyvät nämä kolme: usko, toivo, rakkaus ..."*
- **Lähimmäisenrakkaus**
  - *toisten ihmisten huomioon otto ja kunnioittaminen*

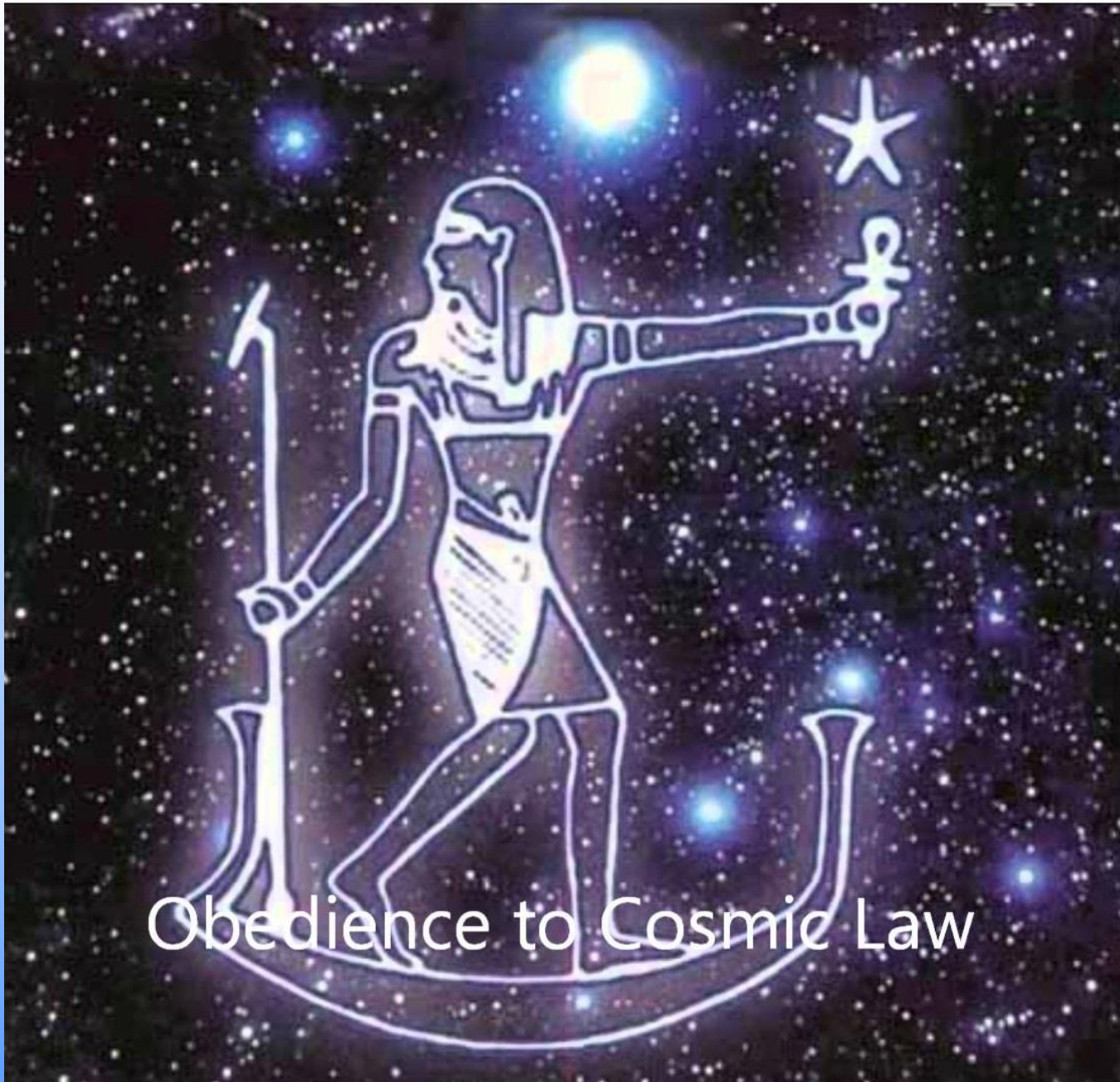
Rakkaus gnostilaisuudessa

Rakkaus gnostilaisuudessa

- Rakkaus on kosminen laki
- Jumala on rakkauden lähde
- Luodut ilmentävät Jumalan rakkautta
- Rakkaus palkitaan
- Taivasten valtakunta / Jumalan valtakunta
  - **maan päällä teidän keskellänne / sisäisesti teissä**

Obedience to Cosmic Law

Kultainen sääntö

Kultainen sääntö

- **Juutalaisuus:** *"Älä tee toisille sellaista, mitä et tahdo tehtävän itsellesi."* (Rabbi Hillel).
- **Kristinusko:** *"Niin kuin te tahdotte ihmisten tekevän teille, niin tehkää te heille."* (Luuk. 6:31).
- **Islam:** *"Kukaan teistä ei ole uskovainen niin kauan kuin hän ei toivo veljelleen sitä, mitä hän toivoo itselleen."* (An-Nawawi).

Kultainen sääntö

- **Hindulaisuus:** *"Toisia kohtaan ei pitäisi käyttäytyä tavalla, joka on itselle epämiellyttävä; tämä on moraalinen olemus."* (Mahabharata).
- **Buddhalaisuus:** *"Älä satuta toisia tavoilla, joita et itsekään halua kokea."* (Udanavarga 5:18).
- **Konfutselaisuus:** *"Mitä et itse toivo, sitä älä tee myöskään toisille ihmisille."* (Konfutse, Keskusteluja).

Kultainen sääntö

- **Taolaisuus:** *”Pidä naapurisi hyötyä kuin omana hyötynäsi ja hänen menetyksiään kuin omina menetyksinäsi.”*
- **Zarathustralaisuus:** *”Ainoastaan sellainen luonne on hyvä, joka ei tee toiselle mitään sellaista, joka ei olisi sille itselleen mieluista tai hyväksi.”*

Kultainen sääntö gnostilaisuudessa

- *"Jeesus sanoi: Rakasta veljeäsi niin kuin sieluasi, suojele häntä kuin silmäterääsi."* (Tuomaan evankeliumi, 25)
- *"Rakkaus tuo Jumalan valtakunnan maan päälle, kun ihmiset tekevät toisille vain sellaista, mitä toivoisivat itselleen heidän asemassaan tehtävän, ja välttävät tekemästä muille sellaista, mitä eivät haluaisi itselleen tehtävän."* (Merus, 2:11)

Suvaitsevaisuus

Suvaitsevaisuus

- **UNESCO:n julistus suvaitsevaisuuden periaatteista (1995):**

*”suvaitsevaisuus on meidän maailmamme kulttuurien, ilmaisutapojen ja inhimillisten elämänmuotojen rikkaan **moninaisuuden kunnioittamista, hyväksymistä ja arvostamista**”*

Suvaitsevaisuus

Suvaitsevaisuuden vastakohta on suvaitsemattomuus.

Miksi jälkimmäinen on ihmiselle luonteenomaisempaa?

Suvaitsevaisuus

- **Suvaitsevaisuus $\neq$ hyväksyminen**
- **Suvaitsevaisuus on tasa-arvoisuutta**

Uskonnollinen suvaitsevaisuus

Gnostilainen suvaitsevaisuus

- Ei dogmeja
- Tietämisen nöyryys
- Monimuotoisuus ja suvaitsevaisuus heikensivät gnostilaisuutta verrattuna katolilaisuuteen
- Suvaitsevaisuus oli myös gnostilaisuuden voima (manikealaisuus)

Gnostilainen etiikka

- **Vanha laki vs. Uusi laki**
- **Gnostilaisuudessa ei ole koston lakia**
- **Kataarit - Vuorisaarna**
- **Rakkauden laki**
- **Sisäinen temppeli**

Hyvän ja pahan problematiikka

Miksi on pahuutta?
Mistä pahuus johtuu?

Hyvän ja pahan problematiikka

- **Jeesus:** *"Ei ihmistä voi saastuttaa mikään, mikä tulee häneen ulkoapäin. Se ihmisen saastuttaa, mikä tulee hänen sisältään ulos."*
- **Merus:** *"Kaikki hyvä on lähtöisin Jumalasta, kaikki paha on lähtöisin ihmisestä."*

Elämän tarkoituksen mysteeri

Mikä on elämän tarkoitus?

Miksi se on ihmisiltä hukassa?

Elämän tarkoituksen mysteeri

- **Gnosis = oppia tuntemaan Jumala sisimmässään**
- **Rakkaus on kaiken täyttymys – ihmiselämän tarkoitus ja Jumalan laki**
- **Ihmiselämän tarkoitus on saavuttaa gnosis – jalostua henkisenä olentona**

Elämän tarkoituksen mysteeri

- **Hermetismi:** *"elämän tarkoitus on sielun vapauttaminen kehon vankeudesta gnosiksen avulla ja palaaminen Valon valtakuntaan"*

Pelastava tieto

*”Meitä ei tee vapaaksi pelkkä kaste, vaan **tieto** siitä, keitä me olimme ja mitä meistä on tullut, missä olemme olleet tai mihin olemme joutuneet, minne olemme matkalla ja mistä meidät on vapautettu, mitä on syntymä ja mitä jälleensyntyminen.”*
(Katkelmia Theodotokselta)

Lue lisää:

www.gnosis.fi